

.... ANADOLU LİSESİ, 2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 10.SINIFLAR 1.DÖNEM 1.YAZILI YOKLAMA SORULARI (BEP)

(3.Senaryo)

ADINIZ, SOYADINIZ:

SINIFINIZ:

NUMARANIZ:

KOŞUK
Kar büz kamug erüſdi,
Taglar suvi akıſdı
Kökſin bulut örüſdi,
Kayguk bolug egrüſür.

Günümüz Türkçesiyle
Karlar buzlar hep eridi,
Dağların suyu yürüdü,
Mavi bulut belirdi,
Kayıklar gibi kımıldıſır.

Not: 1.ve 2.soruyu yukarıdaki koſuk metnine göre cevaplandırınız.

SORU 1.

- a)Koſuğun nazım birimini yazınız. (5 p) dörtlük dörtlük
b)Koſuğun ölçüsünü yazınız. (5 p) 7
c)Koſuğun temasını yazınız.(5 p)tabiat

SORU 2.Yukarıdaki koſuktan hareketle koſuk metninin ait olduğu dönemdeki ſiirle ilgili özelliklerden iki tanesini yazınız.(20 puan)

CEVAP:

1. eski türkçe kujllanılır
- 2.

SORU 3.Aſağıdaki iki ſiiri tablodaki ölçütlere göre karſılaſtırarak değerlendiriniz. (15 puan)

NİNNİ
Atem tutam men seni
Ŗekere gatem men seni
Akſem baben gelende oy
Öğüne atem men seni

Hop hopun olsun oğlum
Gül topun olsun oğlum
Sıralı gavak dibinde oy
Toyluğun olsun oğlum (Anonim)

MİHRİBAN
Sarı ſaçlarına deli gönlümü
Bağlamıſlar, çözülmüyor Mihriban!
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor Mihriban!

Yâr deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım ſaşıyor
Lâmbamda titreyen alev üſüyor
Aſk kağıda yazılmıyor Mihriban!
(Abdurrahim Karakoç)

Ninni	ÖLÇÜTLER	Mihriban
4lük	Nazım Birimi (8p)	4lü
	Söylenme amacı (7p)	

SORU 4.Aſağıda verilen kavramları uygun olan kutucuğun içine yazınız. (20 puan)

Kavramlar: Türkü, Koſma, Sav, Mani, Saz, Koſuk, Sagu, Ŗölen, Gazel, Kopuz

İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatına Ait Kavramlar	İslamiyet Etkisindeki Türk Edebiyatına Ait Kavramlar

SORU 5.“Tag taga kavuşmaz, kişi kişiğe kavuşur.” (Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.)

Yukarıda verilen sav (atasözü) ile ilgili değerlendirmelerinizi en az iki cümleyle açıklayınız. (10p)
CEVAP:

SORU 6.Vaktiyle yoksul bir oduncu varmış. Karısı ve yedi çocuğuyla bir kulübede oturmuş. Çocukların en sonuncusu minicikmiş. Ona “Parmak Çocuk” adını takmışlar.

Günün birinde parasızlıktan yiyeceksiz kalmışlar. Ne yapacağını şaşırان anne ile baba çocukları ormana bırakmaya karar vermişler belki zengin bir avcı onları alır götürür diye. Parmak Çocuk onların konuşmalarını duyup ceplerini beyaz çakıl taşlarıyla doldurmuş. Onları birer birer yere atmış. Bu taşları izleyen çocuklar evlerine dönebilmişler. Anne ile baba çocukları yine ormana götürüp bırakmışlar. Ama Parmak Çocuk bu kez yola ekmek kırıntısı atmış. Ne yazık! Kuşlar kırıntıları yemiş. Çocuklar korkudan ağlamaya başlamışlar. Parmak Çocuk ağaca tırmanmış. Uzaktan ışığı yanan bir ev görmüş. Gidip kapıyı çalmışlar.

Kapıyı açan kadın "Burası devin evidir. O çocuk yer " demiş. Sonra çocukları yatağın altına saklamış. Dev eve gelince çocukları bulmuş.

“Şimdi karnım tok. Yarın hepinizi yerim” demiş.

Dev ile karısının yedi tane kızları varmış. Başlarında altın taçları, geniş bir yatakta uyuyorlarmış. Parmak Çocuk kardeşlerinin takkelerini almış, küçük dev kızların taçlarıyla değiştirmiş. Sabah olunca dev, takkeli çocukların boyunlarını kesmiş. Anne kendi kızlarının boyunlarını kesik görünce bayılmış. Dev ise öyle öfkelenmiş ki hırsından uçurumdan yuvarlanıp ölmüş. Parmak Çocuk ile kardeşleri de kurtulmuşlar.

Yukarıdaki metinden hareketle aşağıdaki soruları cevaplandırınız.(20 puan)

- a)Metnin türü nedir?
- b)Olayı gerçeklik bakımından değerlendiriniz.
- c)Olayın kahramanlarının özelliklerini değerlendiriniz.
- d)Yer ve zaman bakımından değerlendiriniz.

Not: Sınav süresi 40 dakikadır. Sınav kâğıdı olarak ayrı bir kâğıt verilmeyecektir. Başarılar dileriz.

TDE ZÜMRESİ

TDE Öğretmeni

TDE Öğretmeni

Okul Müdürü

..... ANADOLU LİSESİ, 2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 10.SINIFLAR 1.DÖNEM 1.YAZILI YOKLAMA CEVAP ANAHTARI
(BEP) (3. Senaryo)

Not: 1.ve 2.soruyu yukarıdaki koşuk metnine göre cevaplandırınız.

SORU 1. “TDE2.2. Sözün Ezgisi temasında alınan metinlerden anlam oluşturabilme.”

- a)Koşuğun nazım birimini yazınız.**DÖRTLÜK (5p)**
b)Koşuğun ölçüsünü yazınız. **7’li HECE ÖLÇÜSÜ (5p)**
c)Koşuğun temasını yazınız. **DOĞA SEVGİSİ (5p)**

SORU 2. “TDE2.2. Sözün Ezgisi temasında alınan metinlerden anlam oluşturabilme.” (İki madde yazılacak. Her biri 10 puan toplam 20 puan)

- 1.Sözlü gelenek ürünleridir.
- 2.Nazım birimi dördlüktür.
- 3.Hece ölçüsü kullanılır.
- 4.Ahenk unsuru olarak redif ve kafiye kullanılır.
- 5.Özel günlerde söylenirler.

SORU 3. “TDE2.3.Sözün Ezgisi temasında alınan metinlerden anlam çözümleyebilme.”
(Her biri 3 puan toplam 15 puan)

Ninni	ÖLÇÜTLER	Mihriban
Dörtlük	Nazım Birimi (8p)	Dörtlük
Bebek uyutmak	Söylenme Amacı (7p)	Sevgiliye duyulan aşk

SORU 4. TDE2.3 Sözün Ezgisi temasında alınan metinlerden anlam çözümleyebilme.”

Aşağıda verilen kavramları uygun olan kutucuğun içine yazınız. (Her biri 2 puan toplam 20 puan)

Kavramlar: Türkü, Koşma, Sav, Mani, Saz, Koşuk, Sagu, Şölen, Gazel, Kopuz

İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatına Ait Kavramlar	İslamiyet Etkisindeki Türk Edebiyatına Ait Kavramlar
Sav, koşuk, sagu, şölen, kopuz	Türkü, koşma, mani, saz, gazel

SORU 5. TDE2.4.Sözün Ezgisi temasında alınan metinlere yönelik değerlendirmelerini yansıtabilme”

“Tag taga kavuşmaz, kişi kişiye kavuşur.” (Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.)

Yukarıda verilen sav (atasözü) ile ilgili değerlendirmelerinizi en az iki cümleyle açıklayınız. (10p)

SORU 6. TDE4.2 Sözün Ezgisi temasında alınan metinlerden anlam çözümleyebilme.”

- a)Metnin türü nedir? MASAL (4p)
b)Olayı gerçeklik bakımından değerlendiriniz. KURMACA (HAYAL ÜRÜNÜ) (4p)
c)Olayın kahramanlarının özelliklerini değerlendiriniz. KAHRAMANLAR HAYALİDİR (4p)
d)Yer ve zaman bakımından değerlendiriniz. YER VE ZMAN BELLİ DEĞİLDİR. (4p)

TDE Öğretmeni

TDE Öğretmeni

Okul Müdürü